

Klinika Neurologii Dziecięcej

Uniwersytet Medyczny w Lublinie

ul. Prof. Antoniego Gębali 6, 20-093 Lublin
tel. 81 71 85 484

Kierownik Kliniki

dr hab. n. med. Magdalena Chrościńska-Krawczyk, prof. UM

Ocena rozprawy doktorskiej mgr Dominiki Niemyjskiej

Przedstawiona mi do recenzji Rozprawa Doktorska mgr Dominiki Niemyjskiej nosi tytuł: „Walidacja i zastosowanie polskiej wersji systemu klasyfikacji umiejętności jedzenia i picia w mózgowym porażeniu dziecięcym- ang. Eating and Drinking Ability Classification System (EDACS)”

Mózgowe Porażenie Dziecięce jest zespołem przewlekłych, trwałych i niepostępujących zaburzeń rozwoju ruchu i postawy, do których doszło w wyniku uszkodzeń ośrodkowego układu nerwowego w okresach: przedporodowym, okołoporodowym lub poporodowym. Częstość występowania mpd wynosi od 2 do 3 przypadków na 1000 żywo urodzonych dzieci. Zaburzeniom układu ruchu w przebiegu mpd towarzyszą: zaburzenia mowy, niepełnosprawność intelektualna czy padaczka. Bardzo częstym problemem u dzieci z mpd są trudności w odżywianiu, które obejmują zaburzenia przyjmowania pokarmów oraz połykania. Wśród metod rehabilitacji dzieci z mpd jest terapia logopedyczna, obejmująca również problemy z karmieniem. W Polsce brakuje narzędzi badawczych umożliwiających ocenę poziomu umiejętności jedzenia i picia lub związanych z nimi trudności.

Przedstawiona do oceny dyzertacja mgr Dominiki Niemyjskiej liczy 107 stron, jest podzielona na 16 rozdziałów, zawiera 25 tabel i 12 rycin. Pierwszą część rozprawy doktorskiej zawiera Wstęp zawarty na 27 stronach, podzielony na pięć podrozdziałów, w którym Doktorantka przybliżyła zagadnienia mózgowego porażenia dziecięcego, fizjologii karmienia oraz trudności związanych z karmieniem. W dwóch ostatnich podrozdziałach Wstępu mgr Dominika Niemyjska przedstawia system klasyfikacji umiejętności jedzenia i picia w mózgowym porażeniu dziecięcym (EDACS) oraz zasady walidacji i wymogi psychometryczne narzędzi badawczych. Ta część dyzertacji jest napisana bardzo dokładnie, szczegółowo opisując zagadnienia, których dotyczy Rozprawa Doktorska, doskonale

wprowadzając czytelnika w problem badawczy. Mam jednak uwagę dotyczącą Spisu Treści, w którym pierwszą część stanowi Wykaz skrótów, drugą Wstęp, po którym występują punkty oznaczone cyframi rzymskimi. W skład tych punktów wchodzi dalsze części dyzertacji, jak cel pracy, materiał i metodyka badań, wyniki badań, dyskusja, wnioski, streszczenie w języku polskim i angielskim, wykaz piśmiennictwa, wykaz tabel, wykaz rycin oraz załączniki. Tak przedstawiony Spis treści staje się mniej czytelny. Nie ma to wpływu na wartość merytoryczną pracy, jednak wprowadza pewien nieporządek.

Drugą część rozprawy mgr Dominiki Niemyjskiej stanowi Cel pracy, w którym Doktorantka przedstawia cele szczegółowe, pytania badawcze i hipotezy. Wszystkie sformułowane są w sposób jasny i bardzo szczegółowy.

Trzecią część rozprawy doktorskiej stanowi rozdział dotyczący Materiału i Metodyki. Na uwagę zasługuje wielośrodkowość prowadzonego badania (19 placówek z 11 województw) i w związku z tym duża grupa badanych pacjentów w liczbie 182.

Kolejną, część rozprawy doktorskiej stanowią Wyniki uzyskane przez Doktorantkę na podstawie przeprowadzonych badań. Ryciny i tabele są umieszczone w tekście, bezpośrednio po opisie wyników każdego z doświadczeń. Taki układ prezentacji wyników jest bardzo klarowny i czytelny. Ponadto ryciny i tabele są szczegółowo opisane, co również podnosi wartość prezentowanej pracy. Ostatni podpunkt rozdziału Wyniki stanowi weryfikacja wcześniej postawionych hipotez.

Kolejny rozdział przedstawionej do recenzji dyzertacji mgr Dominiki Niemyjskiej stanowi Dyskusja, zawarta na 8 stronach. Doktorantka przeprowadza wyniki klasyfikacji EDACS w poszczególnych krajach oraz własne wyniki, odnosząc je do wyników z przeglądu literatury. Ta część dyzertacji napisana jest spójnie i przejrzysto świadcząc o dobrym przygotowaniu naukowym Doktorantki nie tylko do przeprowadzenia badań, interpretacji wyników ale również przeprowadzenia merytorycznej dyskusji. Kończąc tę część rozprawy doktorskiej mgr Dominika Niemyjska przedstawiła ograniczenia badania oraz propozycje jego kontynuacji.

Kolejny rozdział rozprawy doktorskiej stanowią wnioski, które odpowiadają na postawione cele i założenia pracy. Ta część rozprawy doktorskiej również nie budzi moich zastrzeżeń.

Następny rozdział dyzertacji zawiera streszczenie w języku polskim oraz angielskim.

Kolejną część rozprawy doktorskiej stanowi ponumerowane piśmiennictwo w liczbie 87 pozycji.

Ostatnią część rozprawy doktorskiej stanowią załączniki, w których zawarta jest m.in. zgoda komisji etycznej oraz skale EDACS w języku angielskim i polskim.

Po przeanalizowaniu przedstawionej do recenzji rozprawy doktorskiej mgr Dominiki Niemyjskiej stwierdzam, że posiada ona nowatorski charakter i stanowi cenny wkład w prace dotyczące poszukiwania narzędzi w diagnostyce i ocenie umiejętności jedzenia i picia oraz monitorowaniu trudności związanych z karmieniem u dzieci z mpd.

Wnoszę do Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, Wydział Nauk o zdrowiu o przyjęcie rozprawy doktorskiej mgr Dominiki Niemyjskiej pod tytułem: „Walidacja i zastosowanie polskiej wersji systemu klasyfikacji umiejętności jedzenia i picia w mózgowym porażeniu dziecięcym- ang.Eating and Drinking Ability Classification System (EDACS)” oraz dopuszczenie Doktorantki do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz.742 ze zm.).

Lublin, 8.08.2025

dr hab. n. med.
Magdalena Chrościńska-Krawczyk
specjalista chorób dzieci
specjalista neurologii dziecięcej
1061770

